

Vier beelden op de aanlooproutes naar het Tongerloplein

Monumentaal betekent meestal groot en indrukwekkend. Dat hoeft niet altijd zo te zijn want de wereldberoemde Mona Lisa heeft maar een omvang van nauwelijks twee A-drietjes. Groot zijn de kunstwerken van Riekus niet, maar wel indrukwekkend in hun zeggingskracht en beeldtaal.

Het was rond 2009 zo'n beetje de laatste serieuze kunstopdracht voordat de economische crisis ook in Roosendaal toesloeg. De gemeente deed een oproep aan regionale kunstenaars om een viertal kunsttoepassingen te realiseren bij de vier aanlooproutes naar het Tongerloplein. Het schetsontwerp van de Roosendaalse kunstenaar Riekus kreeg de voorkeur.

De vier objecten die de aanlooproutes naar het Tongerloplein en de Schouwborg markeren, verwijzen zowel naar het heden als het verleden; historische plekken krijgen op die manier een nieuwe betekenis.

De Biggelaar

Lopend van de Markt naar het Tongerloplein zien we ongeveer halverwege de St. Jan een bronzen plaquette in het plaveisel met gestileerde koffie-, cacao- en tabaksplanten. Die combinatie verwijst naar twee eeuwen Roosendaalse geschiedenis van Biggelaar Tabak die niet zo heel lang geleden nog gevestigd was op de plaats waar nu een parkeergarage staat. Het ontwerp is ontleend aan oude schoolplaten met botanische afbeeldingen en grafzerken. Hiermee legt de kunstenaar een verbinding tussen de voormalige handel op het plein en de oude begraafplaats achter de kerk.

Riekus, *De Biggelaar*, 2009.
(Foto Bea Hoeks-de Laat)

Visafslag

Ter hoogte van café-restaurant De Moriaan en het oude kerkhof is een tweede plaquette aangebracht, een vanitas, die een brug slaat tussen verleden en heden. Een vanitas is een klassiek thema in de kunst waarin, bijvoorbeeld door middel van voedsel, vergankelijkheid wordt uitgebeeld.

De bronzen plaquette stelt een groot hakblok voor met daarop een stilleven van schoongemaakte vissen, visafval, oesters, mosselen, een mes en een uitgeknepen citroen. Het kunstwerk herinnert zowel het pand van De Moriaan als het plein aan hun voormalige functie als visafslag aan het eind van de negentiende eeuw en vismarkt in de twintigste eeuw.

Riekus, *Visafslag*, 2009. (Foto Bea Hoeks-de Laat)

Riekus, *Wittheer*, 2009. (Foto Bea Hoeks-de Laat)

Wittheer

Op de aanlooproute van de Molenstraat naast het Tongerlohuys vinden we het in glanzend aluminium uitgevoerde bovendeel van een habijt ter herinnering aan de Norbertijnen die de pastorie bewoonden en waar nog vaag de contouren van een wittheer, zoals de priesters werden genoemd, te zien zijn. Het oplichtende materiaal verwijst naar zowel de sereniteit als de witte kledij van de voormalige bewoners van de pastorie.

Papegaai

De allegorische voorstelling naast de ingang van de schouwborg verwijst naar de papegaai als waar spreker in plaats van naspreker. De schouwborg met zijn theaterfunctie en het plein als culturele ontmoetingsplaats worden verbeeld in de omgekeerde doos met daarop de papegaai. Podium en kunstenaar zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden maar zonder kunstenaar blijft het podium leeg. De schouwborg is evenals de doos een podium waarop de artiest zijn kunsten opvoert en net als de papegaai weer kan verdwijnen in de doos in afwachting van de volgende voorstelling.

In het subtiele samengaan van beeldende kunst en plaatselijke geschiedenis is de kunstenaar er in geslaagd die vier historische plekken in de binnenstad een tastbare herinnering te geven.

Riekus, *Papagaai*, 2009.
(Foto Bea Hoeks-de Laat)